

A TENGERPART

NAPILAP.

VII. évfolyam.

FIUME, kedd 1910. január 25.

21. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HÍRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A mi haditengerészetünk.

(Gonda Béla min. tanácsos előadása a Magyar Földrajzi Társaság január 20-adi estélyén.)

II.

Az osztrák-magyar hadi flotta fejlődése — bár szerény keretekben — lépést tart a hadi tengerészet általános fejlődésével. Azok a különféle nagy feladatok, melyek a hadi flottára várnak, nálunk is szükségessé tették a hajóhad védő és támadó képességének oly mérvű fokozását, hogy háboru esetén a siker reményével vehesse fel a harcot az ellenféllel. A flotta az evezős és vitorlás hajókról 1837-ben áttért a gőzösökre, majd az erősebb lövegek 1860 óta mind erősebb és kiterjedtebb páncél alkalmazására vezettek, így létesültek a kazamattás hajók, majd a 70-es évek elején a torpedó föllépte újabb módosítást tett szükségessé a flotta anyagában is; torpedó hajók a torpedó vadász és zuzóhajók épültek; a csatahajók, a páncélos cirkálók vértete és fegyverete mind erőteljesebb lett, a nehéz ágyúk vértetett tornyokban nyertek elhelyezést, fokozódtak az igények a hajók sebessége, tengerállósága és manőverező képessége s egyéb felszerelése tekintetében is, amihez tartoznak különösen a dróttalan táviró berendezések, a fényszórók stb. Legújabbban a víz alatt járó naszádok léptek be új harcászati tagul a hadi flotta tagozatába, melyeknek a szerepét a partvédelem, a hír és felderítő szolgálat s a támadás tekintetében még csak a jövő mutatja meg.

A mi haditengerészetünk jelenleg 6 nagyobb (10.000 tonnán felüli) és 6 kisebb csatahajóból, 3 drb. (10.000 tonnán aluli) vértetett cirkálóból, 5 drb. védett cirkálóból 6 dunai monitorból, 96 különféle torpedó hajóból és 6 víz alatt járó naszádból s egy sereg helyi és speciális szolgálatra szánt mindenféle hajóból áll. Ezzel szemben Olaszországnak van 13 nagy és 4 középnagy csatahajója, 3 nagy és 7 középnagy vértetett és 10 védett cirkálója, 136 torpedó hajója és 7 vizalatt járó naszádjá, melyeknek harci értéke kereken háromszor akkora, mint a mienké, nem is szólva Németország 44, Franciaország 5, és Anglia 126-szor akkora harci értékű flottájáról. De hát nekünk szerények az eszközeink is, amelyeket flottánk fejlesztésére fordíthatunk. Az 1909 évi hadi tengerészeti hitelünk ugyanis mindössze 65 millió kor., míg Olaszországé 153, Németországé 479, Franciaországé 348, Oroszországé 225 s Angliáé 860 millió kor.; míg mi a legutolsó 25 év alatt mindössze 442 millió koronát adtunk ki a flottára, úgy hogy Angliában egy év alatt több mint kétszerannyi esik egy lakosra a flotta költségéből, mint nálunk 25 év alatt.

Az előadó igen szép színes vetített képekben bemutatta haditengerészetünk különböző típusú hajóit, azok manőverezését, a tengerész személyzet gyakorlatait s a tengerész életet hajón és szárazon. Megmagyarázta a különféle

hajók harcászati rendeltetését fegyverzetét s általában igen érdekes és tanulságos képet nyújtott hadi flottánkról, összehasonlítva azt a külföldiekkel is. Majd áttért a személyzetre is és sajnálattal említette fel azokat a statisztikai adatokat, melyek azt mutatják, hogy a magyarság nem veszi ki az öt törvényesen is megillető részét a hadi tengerészeti szolgálatból, sőt az ott levők is hamar megúnják a kétségtelenül nem könnyű szolgálatot, minek természetes következménye, hogy tengerészetünkben a magyar jelleg nem domborodhat ki az öt megillető mértékben. A 730 tengerész tiszt közül ugyanis csak 116 a magyar, 69 orvos közül 11; 290 műszaki hivatalnok közül csak 23; 191 tengerészbiztos közül csak 8 a magyar; vagyis az 1348 tiszt rangban levő közül csak 160 magyar van, s ezzel szemben cseh és morva 327, akiknek pedig mégis csak kevesebb közül van a tengerhez, mint nekünk; a 2898 altiszt között csak 231 magyar van míg cseh és morva 865, s a 11456 legénységből magyar csak 1438.

Ezen a nemzeti szempontból nem eléggé kárhóztatandó állapotban valahogyan segíteni kell. A magyarság lássa be, hogy haditengerészetünkben szolgálnia nemcsak hazafias kötelessége, nemcsak egyik igen fontos nemzeti érdeke, de oly számos előnyös tér nyílik itt az egyéni munkásságra, az érvényesülésre úgy a tengerésztiszt, mint az orvosi, műszaki hivatalnoki, tengerészbiztosi, gépészeti és egyéb speciális szakmában, hogy a magyar ifjuság saját jól felfogott érdekében cselekszik, ha itt is keres magának életpályát és érvényesülést s meg lehetnek győződve, hogy a hadi tengerészet vezetősége kész örömmel fogadja az erre pályára lépő magyar ifjuságot, mely ezzel a magyar nemzeti érdekeknek is hasznos szolgálatot lesz hivatva tenni.

A Pesti Hirlap a fiumei cégtáblák ügyéről.

A Pesti Hirlap szombati számában Porzolt Kálmán „A magyarság üldözése Fiumében” címmel estilevet irt, amelyben a representanzának a cégtáblák ügyében hozott határozatával foglalkozik. Porzolt többek között, a következőket írja:

Mikor ez a terv fölmerült, több Esti levélben adtam kifejezést a magyar közvélemény felháborodásának. Akkor elértünk annyi sikert hogy a gyalázatos szabályrendeletet félretették.

Ma azonban levelet kapok egy fiumei olvasómtól, amelyben jelenti, hogy Fiume képviselőtestülete január 14-én tartott közgyűlésén elővette ezt a szabályrendeletet és suttymban megszavazta! Mialatt tehát itt Budapesten mi, magyarok, egymással veszekszünk, azalatt ott künn az országban pofozzák az egész magyar nemzetet.

A világon nem lehet találni olyan rongyos kis országot, amelyben egy városi képviselőtestület ezt a szemtelenséget el merete volna követni, hogy határozatot hozzon az állam hivatalos nyelvének használata ellen!

Tehát a magyar állampolgár a magyar nyelvet nem használhatja a magyar állam területén! Fiumében a tősgyökeres magyar kereskedő, ipáros, vendéglős, kávé, ügyvéd, orvos, mérnök, festő, szerkesztő vagy pénzügyész, hajósvállalat, stb. olaszul írhatja csak ki a cégét s a legjobb esetben apróbb betűkkel még magyarul is.

Ebből látszik, hogy az olasz kupaktanács úgy rendelkezik Fiumében, ahogy a cár sem mer parancsolni Oroszországban. Aki a régi cégtábláját vagy hivatalos feliratát nem mázolatja olaszra, annak a tábláját a hatóság fogja a fél költségére megváltoztatni, sőt még száz korona pénzbírsággal is megbünteti. Még azt is kimondják, hogy ez ellen a határozat ellen nem lehet föllebbezni még az istenhez sem.

Azt a szomorú dolgot is megírja fiumei olvasóm, hogy ehhez a képviselőtestületi határozathoz hozzájárult egy magyar ember is: dr. Fésüs György kir. közjegyző. Nagyon szomorú dolog, ha igaz. Épen ilyen szégyenletes dolog az is, hogy a magyar állam pénzével segélyezett magyar lapnak, a Fiumei Estilapnak, amelyet dr. Brájjer Lajos szerkeszt, egyetlen tiltakozó szava sincs ehhez a gyalázatos merénylethez; sőt valósággal segíti eltussolni, mert csak így irt január 16-iki számában, hogy „a képviselőtestület a város állandó bizottságának a cégtáblák ügyében tett javaslatát elfogadta.”

Hála istennek, van azonban még Fiumében egy másik magyar lap, a *Murai Jenő* „A Tengerpart” című lapja. Ez legalább nem titkolta el; nyilvánosságra hozta és meg is támadta érette az olasz kupaktanácsot.

Hozzájárult ehhez a gyalázatos határozathoz Zanella Richárd, a fiumei országgyűlési képviselő is, aki itt, Budapesten, adja a nagy magyart, odalent pedig az irredentizmus szeke-rét tolja. Jó lesz kibukatni.

Majd így folytatja:

Persze, jól kiválasztották a fiumei irredentisták azt az időpontot, hogy mikor kell minket megtámadni. Akkor, amikor egymást marjuk. Persze most az új belügyminiszternek, gróf Khuen-Héderváry Károlynak, elég gondot okoz az, hogy önmagát védje a támadások ellen és nem ér reá a magyarságot megvédeni künn az országban. De talán gróf Andrassy Gyula távozásával maradt még a belügyminiszteriumban egy pár magyar ember, aki a kör-mére koppint a fiumei representanzának.

Ezt a szabályrendeletet, amely minden tekintetben törvényellenes, meg kell semmisíteni. De ez nem elegendő; becsületes és erős magyar politikát kell követni Fiumében. Khuen-Héderváry Károly most kezdi osztogatni a fé-

nyes és jól javadalmazott állásokat. Sorra kerül a fiumei kormányzói állás betöltése is. Erélyes magyar embert küldjön oda ki. Hogy milyen lesz a politikája Khuennek, azzal ezen a helyen nem foglalkozom. Meglehet, hogy Bécsben engedik neki, hogy igazi magyar politikát csináljon a parlamentben; de egyet megtehet, ebben nem korlátozza Bécs s ezzel sokat enyhíthet politikája népszerűtlenségén: erős magyar sovíniszta szellemben kell igazgatni az országot a miniszteriuma útján.

UJDONSÁGOK.

— **Egy üstökös Fiume fölött.** Tegnap este hetedfél óra felé általános feltűnést keltett egy üstökös csillag, amely a Vénusz közelében tűnt fel. A rendkívül erős fényű üstökös a Monte Maggiore két csúcsa között tündöklött s mintegy fél óráig volt látható. Az égi tűneményt sokan a Halley üstökös megjelenésének tartják. Ez azonban tévedésen alapszik, mert a Halley üstökös, amely egyes csillagászok szerint, május tizenkilencedikén összeütközik földünkkel s az emberiségre veszedelmes lesz, szabad szemmel még nem látható. A most feltűnt üstökös bár gyengébb fényben, még két-három este látható lesz ugyanazon a ponton, ahol tegnap tűnt fel. Ma hétfőn körülbelül fél hatra várják az érdekes égi tűnemény megjelenését.

— **A Fiumei Kereskedelmi Bank mérlege.** A Fiumei Kereskedelmi Bank Részvénytársaság igazgatósága pénteken tartotta meg lovag Gorup Milán igazgatósági alelnök elnöklésével mérlegmegállapító ülését. A mérleg, melynek adatait alant közöljük, az intézet újabb fokozatos fejlődését mutatja és bizonyítja, hogy piacunk egyik legelsőrangú, hathatós pénzügyi tényezője. A mérleg adatai a következők:

Vagyon. Mérleg-számla: Pénztárkészletek 147,662.31 K. Váltótárca 1,249,135.53 K. Értékpapírtárca 607,506.90 K. Sorsjegy-részletosztály 602,391.38. Előlegek értékpapírokra folyószámlában 5,314,385.42 K. Törlesztéses jelzálogkölcsonk 1,081,000 K. Adósok 3,788,473.48 K. Összesen 12,790,555.02 K. Teher: Részvénytőke 1,000,000 K. Tartalékalap 140,000 K. Betétek folyószámlára, takarékkönyvekre és hitelezők 10,317,183.48 K. Engedményezett jelzálogkölcsonk 1,081,000 K. Átmeneti tételek 134,450.16 K. Nyereség-egyenleg 117,921.38 K. Összesen 12,790,555.02 K.

Eredmény-számla: Kiadás. Tiszti fizetések 85,824.87 K. Adó 15,550.44 K. Költségek 46,564.40 K. Nyereség-egyenleg 117,921.38 K. Összesen 265,861.09 K. Jövedelem: Nyereség-áthozat az 1908. évről 13,482.71 K. Kamatjövödelem 144,963.24 K. Jutalékok és egyéb nyereségek 107,415.14 K. Összesen 265,861.09 K.

Az igazgatóság e kedvező, a korábbi évek pénzügyi eredményeit túlhaladó mérleg alapján elhatározta, hogy a február 6-án megtartandó közgyűlésnek az elért 117,921 korona 30 fillér tiszta nyereségből (a múlt évben 108,184.70 K) a tartalék bőséges dotálása mellett a tavalyi hét százalékkal szemben nyolc százalékos, azaz részvényenkint nyolc koronás osztalék fizetését indítványozza.

— **Az ékszerüzlet ellensége.** A rendőrségnél Elez fiumei ékszerész feljelentést tett Kovacich Viktor tizenhét éves trieszti illetőségű napszámos ellen, hogy ékszerüzletének kirakattát meg akarta dézsmálni. A rendőrség a fiatal bűnöst letartóztatta s a büntetés kitöltése után kitoloncoltatta.

— **Kabátlopás.** Hubert Ferenc a Deák szállodában alkalmazott pincér vasárnap a korai reggeli órákban feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Caffé Orientban ismeretlen tettesek ellopták hatvan négy korona értékű télikabátját. A rendőrség a feljelentés alapján megindította a nyomozást s megállapította, hogy a kabátot Blasek Lajos harminchárom éves bécsi illetőségű foglalkozás nélküli pincér lopta el. A tolvaj a kabátot Porché Rudolf nevű pincértársának adta el, aki vele egy szobában lakik. A rendőrség a kabátolvajt letartóztatta.

— **Amikor a hivatlan harmadik nyer.** A Pannonia kivándorlási gőzös részére egyik fiumei tojáskereskedő cégnél nagyobb mennyiségű tojást rendeltek. A hajó főszakácsa azonban az egyik hajóorvos szakvéleménye alapján nem vette át, hanem a Molo Rudolfon hagyta. Az őrizetlenül hagyott tojásos ládák természetesen nem kerültek el a pesce di porto-k figyelmét sem, mert a ládák tartalmát alaposan megdézsmálták. Két tojástolvajt a rendőrség el is fogott, mire azonban a tojás átvétele iránt Marsik Andor dr. ügyvéd útján megindított perben a bíróság szakértői szemlét rendelt el, a ládák tartalma majdnem teljesen kiürült. A szakértői szemle alkalmával ugyanis a bíróság alig talált tojást, mert az egymásután fejtynyított tojásos ládák csakugy kongtak az ürességtől. Végre a több ezer tojásszállítmányból sikerült vagy ezer darabot lefoglalni, amelyből mintát is vettek a szakértői vélemény céljaira. Míg azonban a Cunard társaság képviselője azt vitatta, hogy a tojás szállítmány nem volt kifogástalan, a tojáskereskedő pedig a saját igazát védelmezte, addig a két veszedekő között a szokásos harmadik, a jelen esetben a nagyszámu pesce di porto örvendett. Bárkinék lesz is igaza, a tolvajok csak nyertek. Ők jólaktak lopott tojással.

— **Az öngyilkos levélhordó temetése.** Jammer Ferenc abbaziai levélhordót, aki mint ismeretes, pénteken öngyilkosságot követett el, tegnap délután temették el. Temetésén az abbaziai postahivatal vezetősége, a levélhordók és tűzoltók küldöttsége s nagyszámu közönség jelent meg. Az életunt öngyilkosságára vonatkozólag, semmiféle értesítést sem hagyott hátra, az ismerősök azonban azt rebesgetik, hogy elvisehelhetlen családi bajok miatt vált meg az élettől.

— **Üzletzárás hatóság elleni erőszak.** A szolgálatot teljesítő rendőrök szombaton éjjel felszólították Celedin Antalt, a Piazza del Mercato Coperto egyik oszterijának tulajdonosát, hogy kocsmáját zárja be. Az egyszerű felszólítás azonban váratlanul súlyos következményekkel járt. Peterin Ágoston husz éves lucenicoi goriziai illetőségű napszámos ugyanis pártját fogta a kocsmárosnak s a rendőröket sértegetni kezdte. A felhevült ember ezután a közelben levő lakására szaladt, ahonnan egy stiletel tért vissza s Babich rendőr felé szúrt vele. A szúrás oly erős volt, hogy a rendőri kabátban, egyenruhán áthatva, könnyű sértést ejtett a kötelességét teljesítő rendőrön. A rendőrök a dühöngő Peterint a rendőrségre kísérték, ahol letartóztatták. Később a támadó lakásán házkutatást tartottak, amely alkalommal

megtalálták az elrejtett törös botot is. A rendőrség hatóság elleni büntetért tesz feljelentést Peterin ellen.

— **Lukács és az Általános Hitelbank.** Lukács László, pénzügyminiszterre történt ki nevezése folytán Zichy Nándor grófhhoz, a Magyar Általános Hitelbank elnökéhez levelet írt, amelyben bejelentette, hogy a Magyar Általános Hitelbank igazgatóságában viselt állásáról lemond.

— **A kikötőből.** Január 24-én. Érkezett: „Jadran“ osztrák gőzös Lesinából 15 hordó borral; „Mária Teresia“ osztrák gőzös Alexandriából üresen; „Ettore“ osztrák gőzös Smirnából 226 bál gyapjuval, 600 zsák fűgével és 10 tonna vegyes áruval; „Labor“ olasz gőzös Triesztből üresen.

Indult: „Zrinyi“ magyar gőzös Valenciába 140 tonna fával, 30 tonna cukorral, 20 tonna liszttel, 20 tonna babbal és 20 tonna ásványvízzel.

— **Fürdőhelyek látogatottsága.** A szomszédos Abbazia fürdő- és tudóhelyet 1910. január 1-étől 19-éig 792 fürdővendég látogatta meg. Január 13-ától 19-éig a vendégek száma 324-el szaporodott. A január 19-én ott üdülők száma 1262 volt.

Lovrana fürdőhelyet január 1-étől 21-éig 31 fürdővendég kereste fel.

— **A tavaszi operaidény.** Az Alpron-Battaglia színházi vállalat most küldötte szét a Teatro Comunale tavaszi operaszézonjának a műsorát. A program szerint Ferrari Rudolf operatársulata Wagner Rikárd „Walkürök“, Hillern-Catalani „Wally“, Puccini „Bohéme“ és végül Verdi „Aida“ című operáját adja elő. Az első előadás február 23-ikán lesz, amely alkalommal a „Wally“ opera kerül színre. A belépő és bérleti jegyek árát külön fogjuk közölni.

— **Az altiszti kör mulatsága.** A fiumei máv. altiszti kör február elsején a Deák-szállóban táncestélyt rendez. A meghívókat a rendezőség már szétküldte.

— **A négy Ormai fivér.** Negyedfél évvel ezelőtt a vasuton nagy feltűnést keltett, hogy az államvasutakat két tisztviselő nagy összeggel megkárosította. A vizsgálat folyamán akkor beigazolódott, hogy a csalást Ormai József és Ormai Mór tisztviselők követték el, akik az utánvételi őrlapok meghamisításával szereztek maguknak jogtalan anyagi hasznot. Ormai Mór a büntetés elől külföldre menekült, míg fivéré Józsefet Anconában fogták el. Miközben haza akarták szállítani, öngyilkossági kísérletet követett el. Ormai Józsefet a budapesti büntető törvényszék három évi fegyházbüntetése itélte.

A hűtlen vasutas miután büntetését kitöltötte, Fiuméba szállították, hogy egy másik hasonló családi ügyben is felelősségre vonják. 1906. szeptember nyolcadikán ugyanis Triesztben bizonyos Gömöri Károly nevű egyén képeket adott vasutra, Szemere Miklós fiumei lakos címére. A vasuti szállítmányt 9,570 korona utánvétel terhelte. Mivel a küldemény Fiuméba érkezett, Levente vasuti pénztáros aláírását s a hivatali bélyegzőket meghamisítva, az utánvételt valaki feloldotta, mire a címzett a képeket kiváltotta. Viszont a trieszti állomás olyan értesítést kapott, hogy a 9,570 koronás utánvételi összeg befolyt, mire az utánvételt kifizették.

Mikor a család kiderült, megállapították, hogy a bünt Ormai József tisztviselő követte el, testvére, Ormai Ármin raktáros valószínű közbenjöttével. Minthogy Ormai Ármin a vád alól nem tudta magát minden kétséget kizáró

Gümőkór (tüdő)

köhögés, számarköhögés, influenza és a légzőszervek bajainál az orvosi kar kiváló eredménnyel alkalmazza a

SIROLIN „Roche“-t.

SIROLIN „Roche“-t kellemes íze és kiváló hatása folytán szívesen veszik. Az összes gyógyszerárakban eredeti SIROLIN „Roche“ csomagolást kérjünk és határozottan utasítsunk vissza minden pótkészítményt.

Sirolin irodalmat F II kívánatra ingyen és bérmentve küld F. Hoffmann-La Roche & Co. — Wien III. Neulinggasse 11.

Az új évnek valami jót is kell hoznia.

windeuekelőtt természetesen jó egészséget. A ki azonban egészséges akar maradni ovkodnia kell a meghűléstől a ki pedig nem akar meghűlni előzze meg a bajt Fay valódi szódai ásvány pasztillájának használásával. A katarust gyorsan és minden alkalmatlanság nélkül megszünteti a szódai pasztilla a mely igen olcsó egy doboz 1.25 kor. s kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Főképviselet Magyarország-Ausztria részére W. Th. Güntzert cs. és kir. udvari szállító Wien, IV/I. Grosse Neugasse 17.

módon tisztázni, az államvasutak igazgatósága felfüggesztette őt állásától.

A felfüggesztett raktáros ekkor más foglalkozás után nézett s időközben a Brajjer Lajos dr. tulajdonát képező Fiumei Estilaphoz került. Itt egyelőre kiadóhivatali ügyekkel foglalkozott, majd a szerkesztő-laptulajdonos tudtával mint a lap belső munkatársa is szerepelt. A hosszú vizsgálat folyamán azonban olyan terhelő adatok merültek fel Ormai Ármín a Fiumei Estilap munkatársa, volt vasuti raktáros ellen, hogy a vizsgálóbíró szombaton este hat órákor a rendőrség útján letartóztatta.

A letartóztatás Beusterien Henrik rendőrtiszt közbenjöttével a lap kiadóhivatalában történt, ahonnan egyenesen az ügyészség börtönébe szállították. Említésre méltó, hogy Ormai Ármín, aki egyébként testvére a nemrég sikasztásért letartóztatott Ormai Simon rendőrszűrtnek, mit sem sejtett az őt fenyegető veszélyről s azt hitte hogy ügye feledésbe merült.

— **A husz koronás ügye.** Lesar Antal csáktornyai illető napszámot, aki a petroleum-finomítógyárban dolgozik a rendőrség tegnap letartóztatta, mert Tasaj Vince nevű munkástársától ellopta pénztárcáját, amelyben husz korona volt. Minthogy ártatlanságát sikerült igazolnia, ma szabadon bocsátották.

— **Elfogott katonaszökevény.** A rendőrség Jurkovich Antal huszonkét éves buccari-i illetőségű napszámot letartóztatta, mert a kitoloncolás ellenére visszatért a város területére. Letartóztatás után kiderült, hogy a katonai hatóság is körözti Jurkovichot, minthogy a sorozáson nem jelent meg.

— **Verekedés.** Kumaser Nakle obrovazzi dalmáciai illetőségű napszámot tegnap délután minden alapos ok nélkül összetűzött Davinich György nevű társával. Verekedés közben Kumaser egy követ kapott fel s azzal oly szerencsétlenül dobta meg társát, hogy ajkán könnyebb sérülést szenvedett. A mlaccai rendőri kirendeltség Kumaseri letartóztatta, a megsebesült Davinichot pedig a mentők részestették első segélyben.

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház ülése előtt.

BUDAPEST, jan. 24. A képviselőház előtti téren már a kora reggeli óráktól kezdve ezrekre menő néplömeg hullámzik. A parlament mai ülése alkalmából a rendőrség széleskörű óvintézkedéseket tett. A mentők is nagy apparátussal vonultak ki. A képviselőház karzatai és folyosói zsufolásig megteltek s az ülésterem is rendkívül látogatott.

A képviselőház viharos ülése.

BUDAPEST, jan. 24. Gál Sándor, a képviselőház elnöke negyedtizenegy órákor nyitotta meg az ülést.

Mikor a kormány tagjai Khuen-Héderváry Károly gróf vezetésével bevonultak, a kabinetet óriási lármá fogadta. Heves kifakadások hallatszanak: „Takarodjanak vissza Zágrábra!” „Ki velük azonnal!” Egy képviselő a következőt kiáltja: „Menjenek vissza oda, ahova annak idején Rigó Ferenc küldte Khuent.” Mások „takarodjanak”, „császári zsoldosok” kiáltásokat hallatnak.

Mikor Khuen-Héderváry a helyére ér, királyi kéziratot vesz elő, amelyet az elnöknek küld fel. Az elnök elrendeli a kormány kinevezéséről szóló legfelsőbb kézirat felolvasását, majd a felolvasás után javasolja,

hogy hasonló célból tegyék át a kéziratot a főrendiházhoz.

Justh Gyula tiltakozik az elnök javaslata ellen s izgatottan kiáltoz. Ezután heves házszabályvita keletkezik, mire a nagy zajban az elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után az elnök javasolja, hogy az eddigi ülésről szóló jegyzőkönyvet megszerkesszék és hitelesítve átküldjék a képviselőházhoz.

Justh Gyula: Az elnök titokban akar enunciólni. Az elnök Justhot rendreutasítja. A szavazásnál a többség az elnök javaslatát emeli határozattá. A határozat kihirdetése után óriási zaj, forrongás keletkezik. Justhék s a balpárt tagjai közül többen az elnöki emelvényre rohannak és Hammersberg László jegyző kezéből kitépik a már elkészített jegyzőkönyvet. Az izgatott képviselők az iratot a terembe dobják. A nagy kavardásban az elnök az ülést újból felfüggeszti.

Szünet alatt a képviselők a folyosóra tödultak ki s izgatottan tárgyalják az eseményeket. Justh Gyula kijelenti, hogy e perctől kezdve Gál Sándor elnökkel többé nem áll szóba. Időközben paktum létesül az elnök s a Justh pártiak között, mire az ülés megnyitása után az elnök megismétli előbbi indítványát. Az indoklás szerint Justhék a nagy zajban nem hallhatták a kérdés feltevését s így nem is szavazhattak. Az elnök azért a szavazást megsemmisítve, új szavazást rendel el. A többség most is az elnök javaslatát fogadja el.

Alighogy az elnök a szavazás eredményé kihirdeti, Justh áll fel szólásra s mielőtt a miniszterelnök programbeszédét elmondhatná, be-terjeszti a bizalmatlansági javaslatot.

Vége Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök is szóhoz jut s a többek között ezeket mondja:

Vállalkozásunk alapja szilárd elhatározással az, hogy a krízist törvényes, alkotmányos módon oldjuk meg. Mindenekelőtt a jelen parlamenttel igyekszünk a megoldáshoz fogni. Ha azonban kísérletünk nem sikerülne, akkor az új választás után összeülő házzal fogjuk a békétárgyalásokat folytatni. Eddigi nemzeti javainkhoz szilárdan ragaszkodunk s törekedni fogunk, hogy jogainkat kibővíthessük. A véderőre vonatkozólag ragaszkodunk a kilences bizottság követelményeihez. Az önálló gazdasági berendezkedéshez való jogunk kétségtelen, bár az érvényesítés terén korlátozva vagyunk, minthogy az összes külföldi szerződések 1917-ig vannak megkötve. Az általános választójogra vonatkozólag a pluralitást oly módon tervezzük hogy az ország ezeréves jellege megőriztessék. Az önkormányzati rendszert továbbra is fenntartjuk, bár a tulságos decentralizáció hátrányait orvosolni kell. A miniszterelnök végül óriási zajban be-terjeszti a már ismert hat törvényjavaslatát.

Ezzel az ülés véget ért.

Az egyetemi ifjuság tüntetése.

BUDAPEST, jan. 24. Az egyetemi ifjuság tüntetésre készült s gyűlést tervezett. A főkapitány a gyűlést betiltotta s a tüntetést így megakadályozta.

„A Tengerpart” előfizetési ára:

Egész évre	24 korona
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy óra	2 „
Egyes szám ára	6 fillér.

„A Tengerpart”

szerkesztősége és kiadóhivatala:
Vicolo dell' Ospedale Wurzer-ház I. em.
Telefon 229. sz.

A meghülés

az az ajtó, a mely a komoly betegségeket be-bocsátja, de a Scott-féle csukamájolaj Emulsió becsukja az ajtót, még mielőtt a betegség oda beférközhethetne.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

tisztaságával, emészthetőségével és gyógyító erejével nagy hírnévre tett szert.

Orvosok, szülésznők, szülők és betegek ajánlják mindennemű torok- és mellbajoknál mint az egészség megbízható támaszát.

A Scott-féle Emulsió a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható minden gyógyszertárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

BAUER GRÜNWALD A magyarok OTTHONA
GRAND HOTEL D'ITALIE

VELENCÉ-BEN

Elsőrendű szálló. — Ritűnő konyha.

Alapított 1850-ben.

Cante Giuseppe

nagy butorraktára és asztalos műhelye

Fiume, Via Cappuccini 4. sz.

Nagy választék modern luxns butorokban. Vas-, réz- és kárpitos butorokban. Szolid és elegáns kivitelben.

AJÁNLOK

kitűnő bőröspesenyét

Friss kocsonyahús kilgrként 1 K. 20 f. — Kedden és pénteken friss májas és véres hurka, naponta friss tormás virsli és szafaladé valamint minden egyéb hentesáru legjobb minőségben olson kapható

Szathmáry Györgynél

Főüzlet Vicolo Germania I. sz.

Telefon 987. sz.

Fióküzlet I. Vásárcsarnok 17. sz.

Telefon 11-72. sz.

Két szobából, előszobából,

konyhából és a hozzá tartozó mellék-helyiségekből álló lakás kiadó. Cim megtudható a Via Ciotta 8. sz. alatt levő tejcsarnokban.

Bredár Lajos

mosoda és tisztító intézet

Fiume Via Lavatoio I. Telef. 988.

Specialista pipere-, kelegye- és gallér tisztításban.

Butorozott szoba

(villanyvilágítás és fürdőszobával) I. emeleten kiadó. Cim a kiadóban.

VARIETÉ ORIENTALE

Fiume, Via Lavatoio
(Uj Kueich-ház)

Tíz kiváló művészi erőből összeállított műsor.
Elsőrendű magyar énekesnők.
Kezdet: 9 órakor. Belépti díj 1 korona.
Tulajdonos: Pesaro Vittorio.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEJY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Magyar Vendéglő

Fiume, Riva Szápary, az Adria palota mellett. Magyar étterem. Kizárólag magyar konyha.

Közvetlen termelőktől beszerelt magyar borok. Kötűnő villás reggeli.

Mérsékelt árak.

Az átutazó és a helybeli magyarság találkozó helye. Elegáns vendégszobák tengeri kilátással kaphatók.

Telef. 11-49 Tulajdonos: **LIBERMANN IZSO**

**„DE LA VILLE“
SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEAK-KORZÓ.**

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes villásreggeli olcsó áron.
A kávéházban esténként **HORVÁTH PALI** cigányzenekara **GÁBOR** kisbögös szólístá-
val hangversenyez.
Minden szombaton este disznótor.
Minden vasárnap d. u. 4-6 uzsonnazene.

TULAJDONOS:
ifju **BUDAI KÁROLY**

SCHÖN I.

Szépség és hajápolási terme

Fiume, Via del Governo 2 II. emelet.
A legújabb módszer szerinti arc-
kéz- láb-ápolás (manicur, pedicur) vil-
lanyos **arcmasszázs** (vibrations massage)
szemölcslevétel és arcban levő **szőr**
eltávolítása, tyukszemvágás stb. Disz-
fésülések elvállaltatnak.

Fésülések és hajmosások a rendelő
lakásában is elvégeztetnek.

**Fizetéses gyakornok vagy
fiatal komptoirista**

helybeli irodába azonnal felvétetik.
Cim a kiadóban.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés
azonnali és exakt elkészítésére. Kapható
minden gyógyszerészeti különlegesség,
gyógyszappanok, az összes ásványvizek,
toalettcikkék és szépitőszerek stb. stb.

Varieté Hotel Susak

Esténként elsőrendű művészi erők fellépte.

Harry quartett ének és tánc,
Horváth nővérek női kettős,
Erika quintett ének és táncz,
Duo, Charles zenebohócok,
Sylvant Emy bécsi szubrett,
Niedlich Irma énekesnő,
Horváth Emilia táncosnő,
Nchette Ottilia táncosnő,
Kemény Ilona magyar szubrett,
Angeli Rina miniatűr táncosnő,
Trio Charles tornázók.

Végül kőtűnő bohózat:
Serenissimus a Varietében.

Kezdeté 9 órakor. Belépti díj 1 kor.

Gilliam G. - Fiume

Via Alessandrina 4.

Raktár az Adria palotában. Interurb telefon 990.

Akar Ön kitűnő zamatu kávét?**Kérjen mintát a Gilliam-féle Melange-keverékből.**

Naponta friss pörkölés. : Kivánatra mindenkinek
egy csésze erős zamatu frkete kávé díjtalanul
áll rendelkezésére. : Naponta frissen érkezett
styriai Poulard, vad, Bialuga-, Orsovai- és Elbe-
caviár, valamint esténként meleg prágai sódar.
:: Füstölt Rajnai Lazac. ::

Anatomie de Paris! a Scogliettón

Fiume és környékének n. é. hölgyközönségét tisztelettel
értesítjük, hogy kedden és pénteken intézetünk

csak hölgyeknek

van nyitva és pedig reggel 9 órától este 6 óráig.
Számos látogatást kér az **IGAZGATÓSÁG.**

Rosenberger B.

nagy butorraktára

Fiume, Via Governo 22 (Corso) Telefon sz. 504.

Hirdessen „A TENGERPART“ napilapban!

„A Tengerpart“, január 1-én hetedik évfolyamába jutott és oly elterjedésnek örvend, a
milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART“ minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések
is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart“ független és szókimondó irányával szerezte meg
népszerűségét és olvasottságát.